

Kantonalno javno preduzeće za
gospodarenje državnim šumama
„Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo

Šumskogospodarska
osnova
ŠGP „Igmansko“
-Sažetak-

Period važnosti:
01.01.2014.-
31.12.2023.

ŠUMSKOPRIVREDNA OSNOVA ZA ŠUMSKOPRIVREDNO PODRUČJE „IGMANSKO“

- SAŽETAK –

SA ROKOM VAŽNOSTI OD 01.01.2014. DO 31.12.2023. GODINE

1.OPĆE KARAKTERISTIKE ŠGP „IGMANSKO“

1.1 Historijat šumskogospodarskog područja

Za vrijeme Otomanske države (1483-1878), imovinsko-pravni odnosi u šumarstvu zasnivali su se na šerijatskom pravu i kanunskom zakonodavstvu. Šume su predstavljale javno dobro koje nije moglo biti predmet privatnog vlasništva.

Sa dolaskom Austro-Ugarske nastaju krupne promjene, kako u vlasničkoj strukturi, tako u načinu i organizaciji proizvodnje. Između ostalog, uređuje se katastar, uvodi se kategorija privatnog vlasništva nad šumama i šumskim zemljištem, počinje industrijski način proizvodnje, formira se šumarska služba. Za vrijeme četrdesetogodišnje uprave u BiH je posječeno oko 133,3 miliona m³ drveta, u prosjeku 3,3 mil. m³/god. Od toga je 45 mil. m³(33,8%) posječeno u režiji šumarskih uprava, dok je ostatak od 88,3 mil. m³ (66,2%) izdat besplatno, od toga 88,5 mil. m³ seoskom stanovništvu po osnovu servitutnog prava drvarenja, a 2,5 mil. m³ u vidu poklona raznim kulturnim udruženjima i privatnim licima. U istom periodu uložena su značajna finansijska sredstva u otvaranje šuma i izgradnju šumskih saobraćajnica. Izgrađeno je preko 1.000 km šumskih pruga za mehanički transport i oko 255 km gravitacionih pruga.

Organizacija šumarske službe poslije rata prošla je kroz više organizacionih formi . Odmah iza oslobođenja šumarska služba predata je u nadležnost narodnih (sreskih i okružnih) odbora. Već poslije dvije god. provodi se nova organizacija kojom šumarska služba prelazi iz narodnih odbora u nadležnost šumskih gazdinstava zajedno sa eksploatacijom šuma i drvnom industrijom. Ubrzo nakon toga odvaja se eksploatacija šuma i drvna industrija čineći jedno preduzeće. Tek nakon usvajanja novog zakona 1956 god. donesena je odluka kojom su ukinute direkcije šuma, a prije toga i republička i lokalna šumska gazdinstva i osnovano 13 (trinaest) šumskih gazdinstava. u okviru Šumskog gazdinstva Sarajevo nalazila sledeća područja: Vareško, Paljansko, Ilidžansko-Trnovsko i Fojničko sa 35 gospodarskih jedinica, a dio Ilidžansko-Trnovskog područja zauzima Fakultetsko ogledno šumsko dobro „Igman“ u Ilidži. U okviru Ilidžansko-Trnovskog se površinom nalazi i današnje područje „Igmansko“.

14.07.1961. godine na osnovu tačke i odluke o načinu obrazovanja šumskoprivrednih područja i o davanju na korišćenje šuma i drugog zemljišta u društvenoj svojini u okviru šumskoprivrednih područja ("Službeni list NRBiH", br. 11/61) Izvršno vijeće NRBiH donosi odluku o podjeli područja Ilidžansko-Trnovsko na dva nova područja „Trnovsko“ i „Igmansko“ ŠGP "Igmansko". se sastojalo od slijedećih gospodarskih jedinica:

1. "Igman" . . . odjeli : 1-21, 24-151

2. "Zujevina " . . odjeli : 1-93

3. "Mehina Luka" . . odjeli : 1-101

Vanjske granice "Igmanskog" ŠGP po predočenom spisku uređajnih jedinica su Dejtonskom podjelom Bosne i Hercegovine na entitete promijenjene na području GJ. "Igman". Entitetskom granicom isključeni su iz površina evidentiranih u proteklom uređajnom periodu odjeli 22 i 23 te dijelovi odjela 21, 24 i 25 G.J."Igman" na lokalitetu Krupca i Vojkovića dok su površine G.J-ca "Zujevina" i "Mehina Luka" ostale nepromijenjene u smislu prostorne raspodjele po uređajnim jedinicama. Međutim ovo područje je nakon 2002. god pretrpjelo još jednu promjenu. Na osnovu člana 48. stav 1 Zakona o šumama ("Službene novine FBiH", broj 20/02) i člana 16. stav 4 Zakona o Vladi Sarajevskog kantona ("Službene novine Sa-kantona" broj 16/00), odnosno formiranja Kantonalnih šumskoprivrednih društava i područja unutar granica kantona, "Igmanskom" ŠGP su pripojeni dijelovi gospodarskih jedinica „Crna Rijeka“- dio“ i „Lepenica“- dio Fojničkog ŠGP i dio GJ "Kraljušćica-

Trešanica" ŠGP "Konjičko". Navedenom odlukom dijelovi odjela GJ "Mehina luka" i to: 31a,b 29b i dijelovi površina planinskih pašnjaka pripojeni su "Konjičkom" ŠGP-u , a "Fojničkom" dijelovi odjela 94 i 96.

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.
---	---	---

Na osnovu navedenog "Igmansko" šumskogospodarsko područje obuhvata slijedeće gospodarske jedinice:

Gospodarska jedinica	Odjeli
"Igman"	1-21, 24-151
"Zujevina"	1-93
"Mehina Luka"	1-101,125,126,138 i 141
"Lepenica"-dio	3-7, 11-12
"Crna Rijeka“-dio	2, 5, 7-10

1.2. Geografski položaj

ŠGP "Igmansko" je smješteno približno u jugo-istočno dijelu BiH, u zapadnom dijelu Sarajevskog kantona u slivu rijeka Bosne, Željeznice i Zujevine. Najniža tačka područja se nalazi na rijeci Bosni, u mjestu Donja Vogošća na 465 m.n.v. a najviša tačka području je na planini Bjelašnici kod repetitora na 2067 m.n.v.

1.3. Granice šumskogospodarskog područja

Igmansko područje graniči: na sjeveru sa "Gornjebosanskim", na jugu sa "Trnovskim", na istoku sa "Bistričkim", na jugozapadu sa "Konjičkim" i na sjeverozapadu sa "Fojničkim". Krajnja sjeverna tačka područja je na rijeci Bosna na 465 m.n.v krajnja istočna je kota 919 zv.Vrhovi,krajnja južna je kota 1661 zv. Visin , na zapadu je Crna Rijeka sa nadmorskom visinom od 847 m.

1.4. Orografske karakteristike

Prema geomorfološkom oblikovanju, razvijenosti reljefa i konfiguraciji terena, teritorij "Igmanskog" područja može se svrstati u brdsko-planinsko područje. U morfološkom pogledu teren je raznovrstan, sa dubokim usjecima riječnih tokova koji uglavnom presijecaju planinske lance. U denudaciono erozionom procesu, riječni vodotoci su duboko usijecali dolomitno-krečnjačke mase. Najveći dio planinskih masiva odlikuje se gotovo potpunim odsustvom vegetacije i obiluje svim kraškim formama reljefa (vrtače, uvale, škrape i kraška polja). Reljef terena ovog područja mijenja se od istoka prema zapadu tako da na Igmanu i Bjelašnici dominiraju kraški oblici karakteristični za krečnjačku podlogu, koji zahvataju južni i jugo-istočni dio šumskog kompleksa. Igmanski plato pripada visokim dinarskim zaravnima sa prosječnom visinom 1300-1400 m iznad koje se uzdiže takođe kraška visoravan Bjelašnice i Hranisave, koja se proteže prema jugo-zapadu do Laništa i Zelenih njiva a igmanski plato svojim zapadnim dijelom silazi u Lokvanjsko polje i spušta se u dolinu rijeke Zujevine. Masiv Bjelašnice na koji se nastavlja igmanski plato, karakterističan je po deponijama morenskih oblika glacijacije.

Nagib (inklinacija) područja je tijesno povezana sa svim ostalim orografskim faktorima i možemo reći da ovo područje spada u red umjereno strmih u pogledu nagiba terena. Skupnim djelovanjem svih pomenutih orografskih faktora modificira se i osnovni tip klime pretvarajući se u mikroklimu na manjem prostoru i stvarajući široku lepezu vegetacionih tipova ovog područja.

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.</p>
--	---	--

1.5. Hidrografske karakteristike

U hidrografskom smislu "Igmansko" područje pripada crnomorskom slivnom području, tj. slivu rijeke Bosne i njegove lijeve pritoke rijeke Zujevine i desne Željeznice. Rijeka Zujevina nastaje spajanjem potoka Kradenik i Resnik u Pazariću, protiče skoro kroz središte područja sa svojim desnim pritokama Ljubovčica, Krupa i Žunovnica i lijevim Pazarički potok, Vihrica, Piskavica, Baškovac, Tropani, Lanišća, Drozgometvanski potok i rijeke Rakovica i Trnava predstavlja glavninu vodnog bilansa ovog područja, jer su i Bosna i Željeznica samo granične. Hidrološki ovo područje ima umjereno razvijenu mrežu rijeka, riječica, jezera i potoka, tako da uz ostale prirodne faktore cjelokupno područje predstavlja vrlo dobro stanište za gro autohtonih biljnih i životinjskih vrsta.

1.6. Gemorfološke karakteristike

Geologija ŠGP „Igmansko“ odlikuje se spektrom stijenskih materijala raznih struktura poroznosti i raznih hidrogeoloških funkcija, koje se po filtracionim karakteristikama kreću u dijapazonu potpuno vodonepropusnih, do veoma vodopropusnih stijena, raznolikog hidrauličkog mehanizma i fizičko-hemijskih karakteristika. Bjelašnica i Igman, izgrađeni su od krečnjačko-dolomitnog masiva s karakterističnim strmim odsjecima – siparima, a razvijeni su i svi oblici karstne erozije (pećine, vrtače, uvale, škrape i dr.).

1.7. Geološka podloga područja

Geološka građa ovog područja je vrlo složena i raznovrsna, gdje se susreću geološki supstrati od najmlađih kenozojskih sedimenata do najstarijih paleozojskih tvorevina. Obzirom na njihovu genezu (nastanak), petrografski sastav i za nas šumare važnost u smislu matični supstrat pedološka podloga u okviru ovog područja mogu se izdvojiti sljedeće grupe stijena:

- Karbonatne stijene bogate nerastvorenim ostatkom (laporativni krečnjaci)**
- Karbonatne stijene malog nerastvorenog ostatka (jedri krečnjaci)**
- Dolomiti**
- Silikatne stijene bogate kvarcom (kvarcni pješčari, rožnjaci)**
- Alternirajuće serije stijena (pješčari-glinci, ulošci eruptivnih stijena u sedimentu)**

1.8. Pedološke karakteristike područja

Vrlo složena geološka građa različitog petrografskog sastava matičnog supstrata uz ostale ekološke faktore, ima najveći uticaj na obrazovanje pedološkog pokrivača ovog područja. Sva zemljišta mogu se svrstati u sljedeće serije:

- zemljišta na krečnjačkim i dolomitnim supstratima,
- zemljišta na silikatnim supstratima,
- zemljišta na silikatno-karbonatnim supstratima,

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.</p>
--	---	--

1.9. Klimatske karakteristike

Za prikaz klimatskih prilika ovog područja, korišteni su meteorološki podaci za padavine i temperature meteoroloških stanica Sarajevo (630 m.n.v.) i Bjelašnica (2.067 m.n.v.), za dva perioda osmatranja 1901-1940. i 1959-1978. godinu. Na ovom području, u orografskom smislu, postoje velike razlike, gdje se izdvajaju dvije cjeline: brdsko-planinsko područje do 700 m.n.v. i planinsko područje od 700-2.067 m.n.v.

Analizom perioda osmatranja 1901-1940. god. i perioda 1959-1978. god., može se zaključiti da je srednja godišnja količina padavina za perioda osmatranja 1901-1940, za planinsko područje, koje nam prezentira meteorološka stanica Bjelašnica, iznosi 1.889,3 mm i znatno je veća nego na brdskom području, koje nam prezentira meteorološka stanica Sarajevo, a koja iznosi 902,3 mm. Najveće mjesečne količine padavina javljaju se u martu (195 mm) i oktobru (192,4 mm), a najmanje u julu (104,6 mm) i avgustu (104,5 mm) mjesecu.

Brdske terene ovog područja karakteriše srednj godišnja temperatura od +9,5°C i to kada su u pitanju ova perioda mjerenja. Negativne temperature pojavljuju se u januaru mjesecu i u prosjeku iznose -1,6°C, a maksimalne u julu mjesecu +19,1°C. Veći dio ovog područja karakteriše se kontinentalnom klimom sa dugim i oštrim zimama i toplim ljetima.

Planinski tereni ovog područja, karakteriše se planinskom klimom, za koje su korišteni podaci meteorološke stanice Bjelašnica (2067 m n.v.) za iste periode osmatranja, gdje se srednja godišnja temperatura kreće od +0,6 °C, za period osmatranja (1901-1940. god.) do +2,2 °C za period osmatranja (1959-1978. god.). Najniže prosječne temperature javljaju se u januaru i februaru i kreću se od -7,8 °C do -7,9 °C, a maksimalne temperature javljaju se u julu i avgustu i iznose +9,5 °C.

Razmatranje meteoroloških podataka dovodi do zaključka da ovo područje ima prilično ekstremnu klimu sa vrućim ljetima i oštrim zimama. U pogledu kretanja temperature karakteristično je da postoje velika kolebanja temperatura, odnosno postoje velike razlike između dnevnih i noćnih

temperatura. Za ocjenu stepana humidnosti, poslužili su podaci mjesečnih i godišnjih padavina, iz kojih se vidi da sve meteorološke stanice imaju humidnu klimu, a samo meteorološka stanica na Bjelašnici ima perhumidnu klimu, gdje se postiže maksimalna humidnost na području najviših nadmorskih visina.

1.10. Vegetacijske karakteristike

U pojasu između 518 m (Sarajevsko polje) i 2067 m (vrh Bjelašnice), na različitim geološkim supstratima i tipovima zemljišta rezvile su se slijedeće klima-regionalne biljne zajednice:

1. Šume hrasta kitnjaka i običnog graba ,
2. Šume bukve brdskog pojasa ,
3. Šume bukve i jele,
4. Šume bukve i jele sa smrčom,
5. Subalpinske bukove šume,
6. Klekovina krivulja .

Dominantna šumska vegetacija primarnog karaktera je **šuma bukve i jele sa smrčom**, (Piceo-Abieti- Fagetum). Na manjim površinama zastupljena je i **šuma bukve i jele bez smrče** koja izostaje zbog prodora mediteranskih uticaja (na rubu pojasa prema mediteransko-dinarskoj oblasti-Babin do na Bjelašnici). Unutar ovih šuma rasprostranjene su sekundarne fitocenoze **jele i smrče** koje su i najzastupljenije u ovom području (pretežno Abieti-Piceetum illyricum), i vrlo malo **bijelog bora i smrče** (jele) (Piceo-Pinetum illyricum), zatim **šume bukve** (Fagetum montanum illyricum).U subalpinskoj zoni dominira šuma bukve

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.</p>
--	---	--

(Fagetum subalpinum) i klekovine bora (Pinetum mugii), sa bukvom unutar ovih šuma dosta je zastupljena jele i smrča. **Šume kitnjaka** (Quercetum petraeae montanum) i **kitnjaka i graba** (Querco-Carpinetum) vezane su za niže predjele prema Sarajevskom polju i slivove Zujevine i Željeznice.

2. OSNOVNE PRIVREDNE KARAKTERISTIKE

Šumsko gospodarsko područje „Igmansko“ prostire se na teritoriji četiri općine: Hadžići, Ilidža, Trnovo i Novi Grad.

Općina Hadžići po posljednjem službenom popisu stanovništva iz 1991. godine, općina Hadžići (u to vrijeme jedna od 5 prigradskih općina Grada Sarajeva) imala je 24.200 stanovnika. Ova općina je do 1992. god. slovila za razvijenu opštinu. Težište razvoja opštine bazirano je na jakoj vojnoj (Remontni zavod) i drvnoj industriji (Drvno-prerađivačko preduzeće Šipad) gdje je bilo zaposleno 70 % od ukupnog broja zaposlenih. Nakon ratnih dejstava ove dvije industrijske grane skoro da ne postoje, a broj zaposlenih je sveden na minimum. Privatni sektor je nositelj razvoja na području općine i u uzlaznoj je putanji. Zimski sportski tereni na Igmanu i Bjelašnici, šume bogate divljači pružaju izvanredne mogućnost za lovni turizam i održavanje sportskih aktivnosti. Zbog svog položaja Općina je poznata po seoskom turizmu, te prirodnoj hrani, a posebni specijaliteti su sir i kajmak sa bjelašničkih sela.

Općina Ilidža: Po posljednjem službenom popisu stanovništva iz 1991. godine, općina Ilidža (u to vrijeme jedna od 6 gradskih općina Grada Sarajeva) imala je 67.937 stanovnika. Poslije potpisivanja Daytonskog sporazuma veći dio općine Ilidža ušao je u sastav Federacije Bosne i Hercegovine. Ova općina je i prije ratnih dejstava spadala u grupu razvijenih općina. Danas se razvoj općine prvenstveno bazira da bogatoj turističkozdrastvenoj ponudi. Ilidža je ima dobar hotelski smještaj (znatan broj hotela sa svim pratećim sadržajima kao fitness sale, saune, bazeni sportske dvorane i dr.), ljekovita izvorišta voda (Terme Ilidža), dobra izletišta (Vrelo Bosne), olimpijske planine Igman i Bjelašnicu i dr. Sve to je dobar preduslov za razvoj u oblasti turizma i njenih pratećih djelatnosti.

Općina Trnovo se nalazi 30 kilometara jugoistočno od Sarajeva. Postoji također i općina Trnovo u Republici Srpskoj. Obje spomenute općine su do 1992. godine bile dio jedinstvene bosanskohercegovačke općine Trnovo. Trnovo se nalazi na visini između 650 i 2080 m, a prosječna nadmorska visina iznosi 900 m. Smješteno je na obroncima planina: Bjelašnice, Igmana, Visočice, Treskavice i Jahorine. Prema statistici iz 2002. godine, općina je najrjeđe naseljena od svih devet općina u kantonu sa 839 stanovnika. Također općina ima najveći postotak stanovnika iznad 65 godina. Općina Trnovo spada u najsiromašniju u kantonu, danas bez ijednog značajnog privrednog subjekta. U perspektivi ova općina svoj razvoj bazira na turističkoj ponudi (zimski sportovi), seoski turizam, proizvodnja zdrave hrane i dr.

Općina Novi Grad Prostire se na površini od 47,98 km², a prema popisu stanovništva iz 1991. godine općina Novi Grad je imala 136.616 stanovnika. Zimske Olimpijske igre, održane u 1984. godine u Sarajevu i planinama oko Sarajeva, predstavljale su snagu još bržeg razvoja ovog područja. Od 17.576 zaposlenih, u privredi je radilo 15.050 radnika dok je u neprivrednim djelatnostima bilo zaposleno 2.526 radnika.

3. OGRANIČENJA U GOSPODARENJU (miniranost, područja izdvojena u specijalne svrhe na kojim je ograničeno gospodarenje, uzurpacije, neriješeni imovinsko pravni problemi...)

1. Zaštitne šume

Iako nisu izdvojene na temelju nalaza ekspertne stručne komisije Kantonalnog ili Federalnog ministarstva u skladu sa članom 25. i članom 26. Zakona o šumama Kantona Sarajevo, ni kao takve proglašene od strane Vlade Federacije, prilikom prikupljanja taksacijskih podataka

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skrraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.</p>
---	--	--

za izradu ŠGO, u kategoriju neproduktivnih površina u pogledu šumarstva izdvojene su gazdinske klase Visokih šuma nepodesnih za gospodarenje ukupne površine 125,72 ha, kao i Zaštitne šume iznad granice gospodarske šume (Šume krivulja) površine 747,75 ha, a koje ispunjavaju uslove iz navedenog člana i nisu obuhvaćene planovima ove ŠGO sa izuzetkom plana zaštite.

1. Šume sa posebnom namjenom

U skladu sa članom 27 Zakona o šumama Kantona Sarajevo "Sl. novine Kantona Sarajevo" br. 5/13 predlaže se izdvajanje:

a) Prašumski rezervati

Iz kategorije visokih šuma sa prirodnom obnovom izdvojen je odjel 106 GJ "Igman" Ravna vala površine 45,11ha koji ima izvanredan značaj naučnog, obrazovnog i kulturnog karaktera. Izdvojen je i zaštićen kao I kategorija zaštite prema IUCN kategorizaciji. Takođe je predloženo izdvajanje odjela 145 GJ "Igman" od strane Akademije nauka i umjetnosti BiH kao prašumskog rezervata.

b) Vodozaštitni pojasevi

Općina Hadžići je pokrenula aktivnosti na donošenju odluka o zaštiti izvorišta vode za piće koje su kao takve izdvojene još u periodu 2006.godine prema važećoj zakonskoj legislativi iz oblasti Zakona o vodama Federacije BiH a trenutno su u konačnoj fazi formalno pravnog donošenja i stupanja na snagu, a to su sljedeće odluke:

Zaštita izvorišta vode za piće "Krupa i Jeleč"

- Zaštita izvorišta vode za piće "Garovci"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Bijele vode-Ormanj"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Ormanj II - Garovci"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Malotina"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Matići"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Danac"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Ljubovača"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Kradenik"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Brečak"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Ramići"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Dobra voda"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Mehina Luka"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Dukat"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Perkovići"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Crno vrelo"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Kasatići"
- Zaštita izvorišta vode za piće "Žaličko vrelo"

Po usvajanju odluka o zaštiti izvorišta vode za piće sa tačno utvrđenim granicama zona koje one obuhvataju postupiće se na osnovu čl.6 Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdjevanje stanovništva ("Sl.novine FBiH" br.88/12) u pogledu aktivnosti iz područja šumarstva gdje su zabranjene nekontrolisane sječe i krčenje šume u svim zonama sanitarne zaštite, dok su uz standardne i dodatne mjere mjere dopuštene u zoni I, a u zonama II i III su dopuštene standardne mjere zaštite.

Cijela površina GJ "Igman" nalazi se u okviru III zone izvorišta vode za piće "Sarajevsko polje".

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skrraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.</p>
---	--	--

c) Lovnouzgojni i zaštićeni rezervati

Po prijedlogu KJP "Sarajevo-šume" u zaštićene zone trebali bi se izdvojiti lovno-uzgojni i zaštitni rezervati i to:

- zimovnik za srneću divljač i medvjeda i to dio GJ "Igman" od Lasice iznad Hrasnice odjela 6 21,
- zaštićeni rezervat za tetrijeba, medvjeda i divokožu i to dio ispod opservatorija prema Hranisavi u GJ "Igman" odjeli: 96-101, 110,112,115 i 116; GJ "Zujevina" odjeli-odsjeci:23b,26b,27b,d,29b,c,30c,b i 41b, i GJ "Mehina luka" odjeli-odsjeci: 9d,e,10c,d,12c,d,14e,d,f,16c,d,18c,d,19c,d.
- uzgajalište jelena lopatara u Rakovici GJ "Zujevina" u odjelima 85,86,87,88,
- rezervat "Stupnik" za srneću divljač i medvjeda u GJ "Zujevina" odjelima 4-19,
- rezervat "Crni vrh-Rađi vrat" za tetrijeba u gornjim dijelovima odjela GJ "Igman" i to: 61,64,74-79,53-56 i 59;
- rezervat "Đurino brdo" za tetrijeba gornji djelovi odjela GJ "Igman" i to: 143,144,145,149 i GJ "Zujevina" odjeli 20 i 21;
- rezervat "Karamustafini čairi" za tetrijeba gornji dijelovi odjela GJ "Igman" 116,118 i 119;
- rezervat "Crni vrh" (Ravna vala) za tetrijeba odjeli GJ "Igman" 101,105,109,110,111, i "Šljemenski do" odjeli GJ "Zujevina" 27,29 i 30;
- rezervat za divokože "Ravna vala" odjeli GJ "Igman" 101,110,112,115, i 116, GJ "Zujevina" odjeli 26,27,42 i 43, i odjeli 9,14,16,18,19,20 i 21 GJ "Mehina luka"

Također je u prijedlogu izdvajanje površina neposredno i oko olimpijskih objekata (Babin do-olimpijske ski staze, Veliko polje-nordijske ski staze i Malo polje - olimpijske ski skakakonice) i šuma namjenjenih za odmor, opće obrazovanje, turizam iz šuma proizvodnog karaktera.Na "Igmanskom" ŠGP-u se nalaze i objekti kulturno historijskog nasljeđa: ratna džamija na Igmanu, Spomenik partizanskim borcima, kao i poznata pećina Megara, kao i niz planinarskih domova sa manjim površinama turističko-rekreativnih zona zbog čega je u okviru realizacije planova ŠGO potrebno posvetiti posebnu pažnju da se ne naruši okolina tih objekata.

2. Miniranost područja

Tokom izvođenja ratnih dejstava u periodu 1992.-1995. godine značajan dio šumskogospodarskog područja "Igmanskog" je miniran minsko-esplozivnim sredstvima. Taksaciona snimanja nisu obavljena zbog miniranosti na površinama 2423,48 ha , od čega na visoke šume otpada 1073,10 ha, visoke degradirane šume 52,14ha, šumske zasade 257,66 ha, izdanačke šume 982,76 ha, šibljac i goleti unutar pojasa šuma 13,06 ha, neproduktivne površine u šumarskom pogledu 44,76 ha Dakle, ukupna minirana površina po ovom uređivanju iznosi **2423,48 ha** ili **9,18%** ukupne površine šumskogospodarskog područja.

3. Ugroženost šuma od bolesti, štetočina, štetnih agenasa i požara

S obzirom na sastav vrsta drveća koje grade šumski ekosistem ovog područja, gdje četinari čine 42,97% totalne drvne mase šuma ovog područja, a lišćari sa 57,03% totalne drvne mase, može se reći da ovo područje ne spada u kategorije visoko rizičnih područja. Da bi

zadržali ovakvo stanje šuma, proističe potreba i obaveza KŠPD-a da izvedbenom projektovanju i dosljednosti pri realizaciji projekata pokloni maksimalnu pažnju, kao i obaveza kantonalne uprave za šumarstvo, da organizuje i dobro opremi permanentnu službu čuvanja i zaštite šuma.

4. PREGLED POVRŠINA PO KATEGORIJAMA ŠUMA, G.J. I UKUPNO ZA ŠGP

KATEGORIJA ŠUMA		GOSPODARSKA JEDINICA						
		Igman	Zujevina	Mehina Luka	Lepenica Kreševo	Crna riieka-	UKUPNO	
Visoke šume sa prirodnom obnovom (1000)	neminirano	6210,20	2335,80	4487,23	32,00	290,57	13355,8	
	minirano	517,79	555,31	0,00	0,00	0,00	1073,1	
	ukupno	6727,99	2891,11	4487,23	32,00	290,57	14428,9	
Visoke degradirane šume (2000)	neminirano	0,00	54,30	264,49	0,00	0,00	318,79	
	minirano	9,37	42,77	0,00	0,00	0,00	52,14	
	ukupno	9,37	97,07	264,49	0,00	0,00	370,93	
Šumski zasadi (3000)	sa proc.dr.masom	neminirano	59,42	995,05	759,08	50,21	4,71	1868,47
		minirano	44,67	212,99	0,00	0,00	0,00	257,66
		ukupno	104,09	1208,04	759,08	50,21	4,71	2126,13
	bez proc.dr.mase	neminirano	6,97	180,29	77,31	17,08	0,00	281,65
		minirano	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
		ukupno	6,97	180,29	77,31	17,08	0,00	281,65
Izdanačke šume (4000)	neminirano	298,01	1667,06	617,53	199,06	0,00	2781,66	
	minirano	501,27	481,49	0,00	0,00	0,00	982,76	
	ukupno	799,28	2148,55	617,53	199,06	0,00	3764,42	
Šiblji unutar pojasa šuma (5000)	neminirano	0,00	4,65	48,95	0,00	0,00	53,6	
	minirano	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	2,12	
	ukupno	0,00	6,77	48,95	0,00	0,00	55,72	
Goleti unutar pojasa šuma (6000)	neminirano	18,24	78,58	88,21	1,11	0,00	186,14	
	minirano	0,00	10,94	0,00	0,00	0,00	10,94	
	ukupno	18,24	89,52	88,21	1,11	0,00	197,08	
Neproduktivne površine u pogledu šumarstva (7000)	neminirano	547,12	3217,12	1358,33	7,59	2,12	5132,28	
	minirano	41,52	3,24	0,00	0,00	0,00	44,76	
	ukupno	588,64	3220,36	1358,33	7,59	2,12	5177,04	
UZURPACIJE	neminirano	15,06	77,05	74,21	0,88	0,00	167,2	
	minirano	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	
	ukupno	15,06	77,05	74,21	0,88	0,00	167,2	

Kantonalno javno preduzeće za
gospodarenje državnim šumama
„Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo

Šumskogospodarska
osnova
ŠGP „Igmansko“
-Skrraćena verzija-

Period važnosti:
01.01.2014.-
31.12.2023.

UKUPNO (1000-7000)	neminirano	7155,02	8609,90	7701,13	307,05	297,40	23978,39
	minirano	1114,62	1308,86	0,00	0,00	0,00	2423,48
	ukupno	8269,64	9918,76	7701,13	307,05	297,40	26401,87

4.1. PREGLED POVRŠINA ŠVZV

ŠGP "IGMANSKO"

Gospodarska jedinica	Gazdinska klasa	Odjel	Površina ha		Namjena
			Neminirano	Minirano	
Igman	1210	1a,2a,9a,		26,68	Prva B vodozaštitna zona
	2117	1b		0,35	
	3403	10a		1,04	
	4108	1c		0,22	
	4219	2b		23,4	
	4413	10b		9,69	
	1210	1a,2a,3a,8a,9a,12a,13b		140,37	Rezervat Srna Medvjed
	1224	13a,14a,15a,19a	199,98		
	2117	1b		9,02	
	3202	12b		6,09	
	3206	4a		12,05	
	3221	14b		6,97	
	3403	8b,10a,15b,18a,20a	50,14	32,49	
	4108	1c,21	37,45	12,29	
	4219	2b,3b,4b,5,7a		149,71	
	4220	4c		21,22	
	4409	6,7b,7č,8c	1,03	136,89	
	4413	10b,11,12c,18b,19b,20b	43,23	174,99	
	4501	9b		13,24	
	8000	14u	1,54		
	1210	149		10,46	Rezervat Tetrijeb
	1224	53,54,56,59,61,64,74,75,76,77,78,79	197,17		
	1202	99a,99b,99c,99d,99e,99f,102a,102b,102c,102d	81,9		Olimpijski objekti
	1210	144b,147a,147b	23,55		
	1224	137b,137c,138b,139b,147c,147d	114,26		
	1113	99g,100a,100b,100c,101b,101c	92,44		
	7501	100d,100e,100f,101d,101e,101f	67,37		
	7602	101g	27,23		
	1202	105	34,06		
	1210	109,110a,112a	68,62		Rezervat tetrijeb divokoza medvjed
1113	110b,112b,115a,116b,118b	161,29			
7501	110c,112c,115b,116c	218,1			
7601	115c,115d,116d,116e	45,44			
7602	110d,112d,118c	49,63			
7603	118č	0,26			

Kantonalno javno preduzeće za
gospodarenje državnim šumama
„Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo

Šumskogospodarska
osnova
ŠGP „Igmansko“
-Skrraćena verzija-

Period važnosti:
01.01.2014.-
31.12.2023.

	1210	109,145	82,56	Prašume
--	------	---------	-------	---------

Gospodarska jedinica	Gazdinska klasa	Odjel	Površina ha		Namjena zaštićenosti
			Neminirano	Minirano	
Zujevina	1113	27b,29b,43b,44b	17,16		Prva B vodozaštitna zona
	1122	52a,59c,60b,63a,66a,67a	16,76	14,99	
	1117	18a,18b,19a,25b,28b,59a,59b,60a	99,42	14,15	
	1203	47	2,47		
	1210	4a,11a,19b,22a,24,25a,26a,27a,28a,29a,32a,39a,43a,44a,45	322,64	31,65	
	1224	7c,8b		10,76	
	2117	5a		0,06	
	2122	53a	4,07		
	3102	18c	6,46		
	3103	11c,53b,53c,61a,63c	29,75	8,17	
	3130	52e,53d	2,49		
	3206	57a,58a,60c	8,59	5,22	
	3225	57b	2,01		
	3401	55a	2,18		
	3403	55c	0,44		
	3407	65b,66e,78a	5,08	2,03	
	4219	4c,9d,18d,70d,70e,70f,78c	13,89	18,57	
	4220	52h,55d,56b,62d,63e,65h	12,95	3,33	
	4409	10c,11e,55e,57c,57d	37,47	29,17	
	5401	11g		2,12	
	6104	60f,60g,60h,60i,62f		3,67	
	6204	19c	16,32		
	7101	27d,32b,39b,44c	22,8		
	7501	43c,43d	14,36		
	7601	44d	1,39		
	7602	94c	15,29		
	8000	53u2,55u1,55u3,57u1	1,06		
	1122	77a	2,46		Druga vodozaštitna zona
	3103	76b,77c	1,78		
	3206	57a,58a,60c	0,68		
	3401	55a	0,04		
	3407	77b,78a	5,17		
	4220	55d,56b,58d	11,71		
	4219	78d	1,1		
	4409	57c,58e,77d	64,14		
	8000	55u1	0,12		Vodozaštitna zona Kradenik
	1113	43b,44b	13,25		
	1210	39a,43a,44a,45	42,24		Rezervat tetrijeb divokoza medvjed
	7101	39b,44c	10,51		
	1113	23b,26b,27b,27c,29b,30b,41b,42b	192,03		Rezervat jelen lopatar
7101	27d,44c	20,12			
7501	23c,26c,43c,43d	285,61			
7602	23d,23e	8,59			
3103	86c	54,27			
3130	86d	8,87			
3401	85a,86a,86b	15,91			
3407	87a	52,21			
4108	85c,86e	41,86			

Kantonalno javno preduzeće za
gospodarenje državnim šumama
„Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo

Šumskogospodarska
osnova
ŠGP „Igmansko“
-Skraćena verzija-

Period važnosti:
01.01.2014.-
31.12.2023.

	4220	87c	78,05	
	4409	86f,86g,87d,88	68,39	

Gospodarska jedinica	Gazdinska klasa	Odjel	Površina ha		Namjena zaštićenosti
			Neminirano	Minirano	
Mehina Luka	1113	9c, 10c, 16c, 18c	52,28		Prva B vodozaštitna zona
	1117	20a,21a	16,14		
	1122	11a, 13c, 58a, 93a	47,95		
	1202	9b, 11d, 12a, 15b, 16a, 17c, 18a, 19b, 21b, 25b, 36, 37a, 51a, 54, 55a	179,22		
	1203	8a, 9a, 10b, 11b, 11c, 12b, 15a, 16b, 17a, 17b, 18b, 19a, 37b, 38a, 39, 40a, 55b, 57a	295,8		
	3103	93i	1,32		
	3206	5e, 11e, 58e, 58f	2,83		
	4220	93k	6,96		
	6201	93l	1,07		
	7101	19c	3,97		
	7501	9f, 9g, 10e, 10f	31,79		
	7601	9d, 9e, 10d, 14d, 16d, 18d, 19d, 55d	39,83		
	7602	9i, 10g, 23j	41,33		
	7603	39	0,87		
	1113	9c, 10c, 12c, 14c	26,09		
	7501	10e	23,89		
7601	10d, 12d, 14d, 16d	51,11			

5. PREGLED DRVNE ZALIHE I GODIŠNJEG ZAPREMINSKOG PRIRASTA PO VRSTAMA DRVEĆA

Kategorija šuma i šum. zemljišta	POVRŠINA	Taksacioni element	Vrsta drveta	Igmansko
Visoke šume sa prirodnom obnovom	13355,8	Drvna zaliha	Čet.	1840753,45
			Lišč.	2029875,16
			Ukupno	3870628,61
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	40876,5
			Lišč.	35280,5
			Ukupno	76157
Visoke degradirane šume	318,79	Drvna zaliha	Čet.	466,02
			Lišč.	90743,08
			Ukupno	91209,1
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	0
			Lišč.	841,7
			Ukupno	841,7
Šumske kulture	1868,38	Drvna zaliha	Čet.	300161
			Lišč.	64065,34
			Ukupno	364226,34
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	12476,9
			Lišč.	1759
			Ukupno	14235,9
Izdanačke šume	2781,66	Drvna zaliha	Čet.	3626,43
			Lišč.	387729,49
			Ukupno	391355,92
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	30,4
			Lišč.	110,8
			Ukupno	141,2

6.STANJE ŠUMSKIH KOMUNIKACIJA I OTVORENOSTI ŠUMA

Gospodarska jedinica	Površine po kategorijama šuma (ha)			
	Sve visoke šume	Izdanačke šume	Neproductivno zemljište	Ukupno produktivna dužina
Igman	5548,25	371,61	18,31	5938,17
Zujevina	2456,99	813	18,88	3288,87
Mehina Luka	2717,27	387,28	40,87	3145,42
Lepenica Kreševo	41,75	226,01	0	267,76
Crna rijeka Fojnička	211,17	0	0	211,17
UKUPNO	10975,43	1797,9	78,06	12851,39

Gospodarska jedinica	Dužina puta km/kat		
	Javni putevi	Šumski putevi	Svi putevi
Igman	42,02	107,64	149,66
Zujevina	82,44	96,88	179,32
Mehina Luka	36,18	92,57	128,75
Lepenica Kreševo	2,49	4,42	6,91
Crna rijeka Fojnička	0	3,21	3,21
UKUPNO	163,13	304,72	467,85

Gospodarska jedinica	Produktivna dužina km/kat			
	Sve visoke šume	Izdanačke šume	Neproductivno zemljište	Ukupno produktivno zemljište
Igman	109,13	6,12	0,09	115,34
Zujevina	38,64	15,7	1,16	55,5
Mehina Luka	60,84	12	4,01	76,85
Lepenica Kreševo	0,56	4,24	0	4,8
Crna rijeka Fojnička	3,04	0	0	3,04
UKUPNO	212,21	38,06	5,26	255,53

Gospodarska jedinica	Produktivna otvorenost m/ha			
	Sve visoke šume	Izdanačke šume	5000,6000	Ukupna otvorenost
Igman	19,67	16,47	5,13	19,42

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova	Period važnosti:
	ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	01.01.2014.- 31.12.2023.

Zujevina	15,73	19,31	61,44	16,88
Mehina Luka	22,39	30,99	98,12	24,43
Lepenica Kreševo	13,41	18,76	0	17,93
Crna rijeka Fojnička	14,4	0	0	14,4
UKUPNO	19,34	21,17	67,44	19,88

7. PLANOVI I CILJEVI GOSPODARENJA ZA NAREDNI UREĐAJNI PERIOD

Planovi gazdovanja šumama bazirani na principu trajnosti gazdovanja izrađeni su za uređajni period od 10 godina sa trajanjem od 01.01.2014. do 31.12.2023. godine. Planovi se odnose na Obim sječa (etat), obim šumsko-uzgojnih radova, aktivnosti na zaštiti šuma, tehnike iskorištavanja šuma, plan izgradnje šumskih komunikacija i drugih investicionih ulaganja te ekonomsko – finansijsku analizu. Planovi se razrađuju za: Šumskogospodarsko područje, gazdinske klase, gospodarske jedinice i područja općina.

7.1. Opći ciljevi gospodarenja šumama

Ciljevi gazdovanja u svim državnim šumama na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine proističu iz ozakonjenih principa kontinuiteta gazdovanja i potreba šire društvene zajednice za proizvodima i koristima iz i od šuma, ukratko to su:

- Formiranje (preoblikovanje) strukture šuma u one iz kojih će se moći dobijati ujednačeni prinosi po količini i kvalitetu
- Ostvarivanje što većeg prinosa šuma i to takvog da bude u što je moguće boljem skladu sa potrebama društva (tržišta), kako u pogledu vrste drveća, tako i u pogledu asortimana glavnih šumskih proizvoda
- Očuvanje i jačanje ostalih opštekorisnih funkcija šuma, te očuvanje biodiverziteta (prirodnosti) naših šuma
- Provođenjem adekvatnog sistema gazdovanja omogućiti povoljnije uslove za postizanje veće produktivnosti rada u svim šumarskim aktivnostima (ispunjenje prethodno nabrojanih ciljeva)
- Ostvarivanje što boljih finansijskih rezultata rada primjenom savremenijih metoda i sredstava rada

7.2. Tehnički ciljevi gospodarenja šumama

Radi ostvarenja prethodno navedenih opštih ciljeva gazdovanja, potrebno je provesti niz biotehničkih aktivnosti. Ove aktivnosti ne možemo planirati jedinstvenim za sve šume jednog područja, već samo za šume veoma uske ekološko-proizvodne amplitude tj. za pojedine gazdinske klase. Za gazdinsku klasu, kao osnovnu jedinicu planiranja, tehnički cilj je određen onda kada je:

- odabrana vrsta ili vrste drveća, takva da odgovara ekološkim uslovima staništa i odabran
- adekvatan omjer smjese vrsta drveća
- odabran sistem gazdovanja
- utvrđena dužina planskog produkcionog perioda po vrstama drveća, te način prorjeđivanja, ako se radi o šumama sastavljenim od jednodobnih sastojina
- utvrđena optimalna struktura i veličina drvne zalihe po debljinskim stepenima (klasama), za šume kojima se gazduje sistemom skupinasto prebornih i prebornih sječa

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.
--	--	---	---

8. PLAN SJEČA PO KATEGORIJAMA ŠUMA I VRSTAMA DRVEĆA

Plan sječa /etat/ prikazan je za šume i šumska zemljišta proizvodnog karaktera i posebno šume visoke zaštitne vrijednosti, tj. šume sa posebnim ograničenjima u gospodarenju, obzirom da je na takav način jedino moguće sagledati opravdanost i realnost zacrtanih obima, odredbi i smjernica planova gospodarenja za naredni uređajni period.

Kategorija šuma i šum. zemljišta	Površina ukupna	Vrsta drveta	Obim sječa 2014-2023 Proizvodne šume	Obim sječa 2014-2023 Šume sa posebnim ograničenjima u gazdovanju	Obim sječa 2014-2023
Visoke šume sa prirodnom obnovom	13355,8	Čet.	353729,59	23545,87	377275,46
		Lišč.	282936,29	41256,46	324192,75
		Ukupno	636665,88	64802,33	701468,21
Visoke degradirane šume	318,79	Čet.	0	0	0
		Lišč.	11503,65	0	11503,65
		Ukupno	11503,65	0	11503,65
Šumske kulture	1868,38	Čet.	37249,93	2465,91	39715,84
		Lišč.	6769,99	663,45	7433,44
		Ukupno	44019,92	3129,36	47149,28
Izdanačke šume	2781,66	Čet.	0	0	0
		Lišč.	38567,1	4541,03	43108,13
		Ukupno	38567,1	4541,03	43108,13
Sve šume	18324,63	Čet.	390979,52	26011,78	416991,3
		Lišč.	39777,03	46460,94	386237,97
		Ukupno	730756,55	72472,72	803229,27

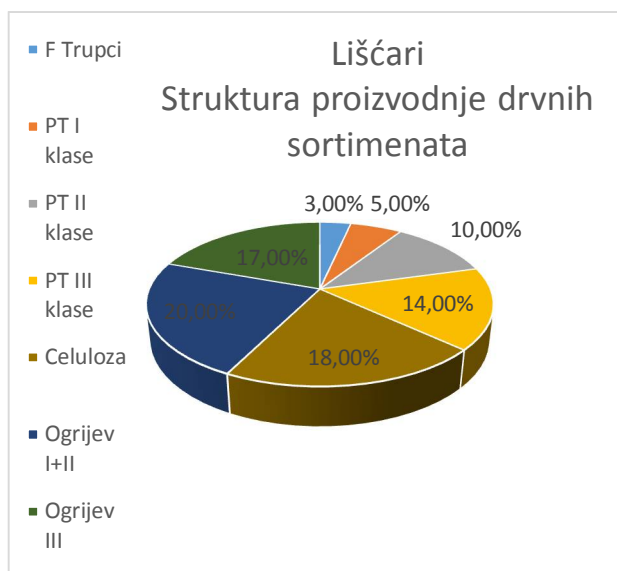

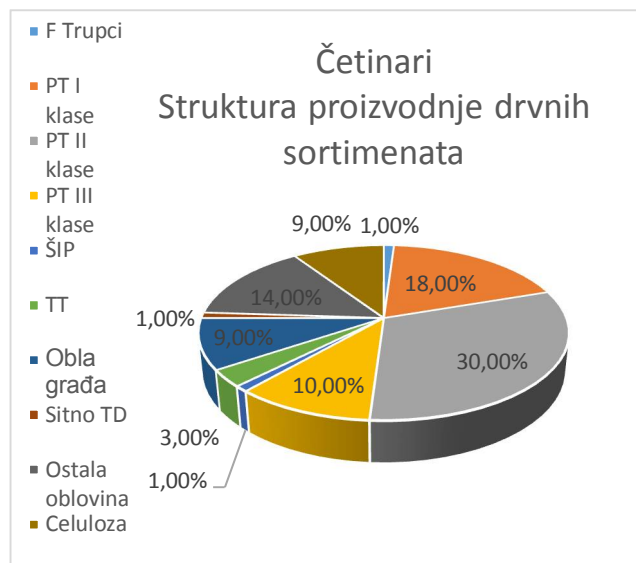
9. PLAN PROIZVODNJE ŠUMSKIH DRVNIH SORTIMENATA

Plan proizvodnje šumskih drvnih sortimenata po vrsti i količini prikazan je za sve šume proizvodnog karaktera ŠGP „Igmansko“ i za sve šume sa posebnim ograničenjima u gospodarenju ŠGP „Igmansko“

Sve šume proizvodnog karaktera ŠGP "Igmansko"

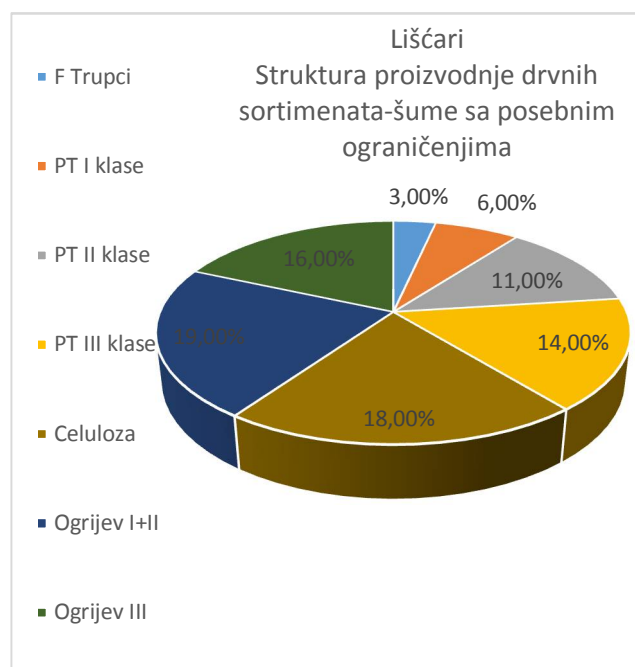
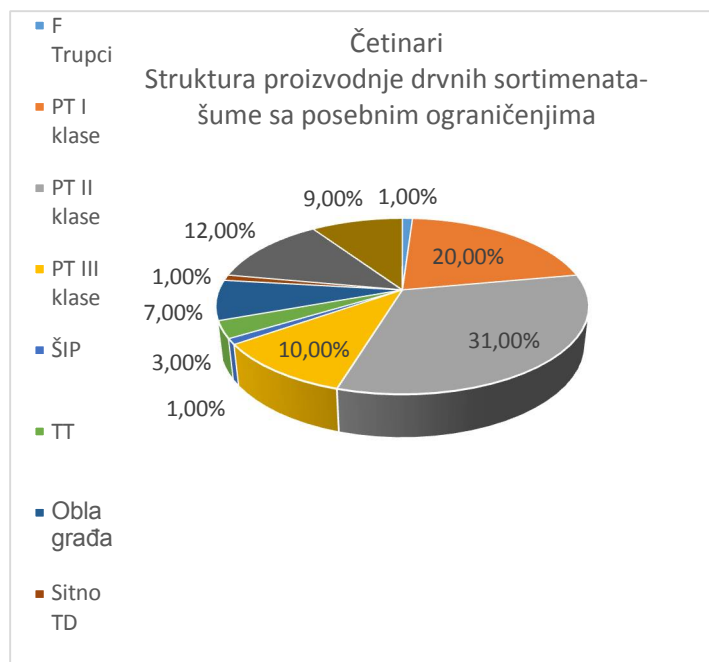
Vrsta sortimenta	četinari			lišćari			ukupno	
	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	%
	m3			m3			m3	
F Trupci	2364	236	1	10054	1005	3	12418	2
PT I klase	71798	7180	18	17228	1723	5	89026	12
PT II klase	118453	11845	30	35009	3501	10	153462	21
PT III klase	39198	3920	10	46695	4670	14	85893	12
Trupci	231814	23181	59	108987	10899	32	340801	47
ŠIP	3893	389	1	0	0	0	3893	1
TT	12059	1206	3	0	0	0	12059	2
Obla građa	33946	3395	9	0	0	0	33946	5
Sitno TD	2895	289	1	0	0	0	2895	0
Ostala	52793	5279	14	0	0	0	52793	7
Ukupno	284607	28461	73	108987	10899	32	393594	54
Celuloza	35947	3595	9	61857	6186	18	97804	13
Ogrijev I+II	919	92	0	67945	6795	20	68864	9
Ogrijev III	1351	135	0	55876	5588	17	57227	8
Prostorno drvo	38216	3822	10	185679	18568	55	223895	31
Neto sortimenti	322823	32282	83	294666	29467	87	617489	85
Otpadak	68157	6816	17	43344	4334	13	111501	15
Ukupno	390980	39098	100	338010	33801	10	728990	100

Sve šume sa posebnim ograničenjima u gospodarenju ŠGP "Igmansko"

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari			ukupno	
	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	%
	m3			m3			m3	
F Trupci	176	18	1	1585	159	3	1761	2
PT I klase	5158	516	20	2662	266	6	7820	11
PT II klase	8071	807	31	5191	519	11	13262	18
PT III klase	2640	264	10	6491	649	14	9131	13
Trupci	16045	1605	62	15929	1593	34	31974	44
ŠIP	264	26	1	0	0	0	264	0
TT	699	70	3	0	0	0	699	1
Obla građa	1939	194	7	0	0	0	1939	3
Sitno TD	152	15	1	0	0	0	152	0
Ostala oblovina	3054	305	12	0	0	0	3054	4
Ukupno	19100	1910	73	15929	1593	34	35029	48
Celuloza	2312	231	9	8426	843	18	10738	15
Ogrijev I+II	55	5	0	5919	892	19	5974	12
Ogrijev III	83	8	0	7431	743	16	7514	10
Prostorno drvo	2449	245	9	24776	2478	53	27225	38
Neto sortimenti	21549	2155	83	40705	4071	88	62254	86
Otpadak	4463	446	17	5756	576	12	10219	14
Ukupno	26012	2601	100	46461	4646	100	72473	100

10. PLAN ŠUMSKO UZGOJNIH RADOVA

Plan šumsko-uzgojnih radova u gospodarenju šumama i šumskim zemljištima, određuje se na

osnovu stanja šuma, ekološko-proizvodnih potencijala ŠGP-a, utvrđenih proizvodno-tehničkih

ciljeva, utvrđenih sistema gospodarenja i realnih ekonomskih mogućnosti subjekta gospodarenja za realizaciju utvrđenog plana. Plan uzgajanja šuma u okviru ŠGO se bavi pitanjima osnivanja, njegom i podmlađivanjem šumskih sastojina s ciljem optimalnog i trajnog ispunjenja gospodarskih i općekorisnih funkcija šuma.

- **Obaveze održavanja postojećeg stanja i unapređenja dinamike podmlađivanja šuma**

(obavezna biološka obnova šuma):

Pripremni radovi na obnovi šuma

Sadnja i sjetva u sastojini

Popunjavanje u sastojini

Njega podmlatka i mladika

Čišćenje sastojina

Ostali radovi (njega kultura)

- **Unapređivanje postojećeg stanja šuma i šumskih zemljišta**

Pripremni radovi u sastojini

Rekonstrukcija

Resurekcija

Konverzija

Pošumljavanje

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.

Sanacija
Popunjavanje
Podizanje i njega novopodignutih kultura.

Vrsta radova	Površina (ha)	
	pošum.	njega
Pošumljavanje i njega unutar visokih šuma (jednostavna reprodukcija)	183,16	918,16
Pošumljavanje i njega unutar visokih šuma (jednostavna reprodukcija)	127,98	349,05
Pošumljavanje i njega u degradiranim visokim šumama	25,96	70,81
Njega kultura (jednostavna reprodukcija)	272,67	
Pošumljavanje i njega u izdanačkim šumama	pošum.	njega
	117,35	413,52
Pošumljavanje šibljava (unapređivanje stanja šuma)	64,32	
Pošumljavanje goleti (unapređivanje stanja šuma)	20,25	

	Vrsta radova	Površina (ha)	
		pošum.	njega
ŠUME VISOKE ZAŠTITNE VRIJEDNOSTI	Pošumljavanje i njega unutar visokih šuma (jednostavna reprodukcija)	19,83	100,85
	Pošumljavanje i njega unutar visokih šuma (jednostavna reprodukcija)	11,87	32,38
	Njega kultura (jednostavna reprodukcija)	8,98	
	Pošumljavanje i njega u izdanačkim šumama	pošum.	njega
		21,92	76,86
	Pošumljavanje goleti (unapređivanje stanja šuma)	2,09	

11. PLAN ZAŠTITE ŠUMA

Plan zaštite šuma u okviru izrade šumskogospodarske osnove izrađuje se za šumskogospodarsko područje kao cjelinu. Uređen je na osnovu dosadašnje Zakonske legistative ,Metodologije izrade šumskoprivrednih osnova za šume u društvenoj svojini i Pravilnikom o elementima za izradu šumskogospodarskih osnova.

“Faktori koji negativno djeluju na opstanak šuma nisu vremenski niti prostorno ograničeni, te se ni borba protiv njih ne treba ograničiti samo na mjere koje propisuje Š.G.O. nego to mora biti kontinuirana aktivnost u procesu gospodarenja šumama u vidu integralne zaštite šuma”.

Planom zaštite šuma za naredni uređajni period utvrđuju se štetočine-uzročnici bolesti i drugi štetni faktori od značaja za zdravstveno stanje i stepen oštećenosti šuma, mjere koje će se provoditi u cilju zaštite šuma i šumskih zasada, te uslovi koji će se osigurati za njegovo izvršenje.

Prema tome plan zaštite šuma šumskogospodarskog područja sastoji se iz dva dijela i to:

- **Općeg dijela**, u kojem se daje kratak opis pojedinih štetočina, uzročnika bolesti i ostalih

štetnih faktora koji negativno utječu na šumske ekosisteme i mogu se pojaviti u sadašnjim ili izmijenjenim uslovima klime i okruženja.

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.</p>
---	---	--

- **Posebnog (specijalnog) dijela**, u kojem se preporučuju mjere zaštite pojedinih gospodarskih vrsta drveća u sklopu kategorija šuma, od faktora navedenih u općem dijelu, ukoliko se utvrdi da su štete takvog obima, da su potrebne intenzivnije preventivne ili eventualno hitne represivne mjere zaštite u sprečavanju njihovog daljeg razvoja i saniranju posljedica koje su izazvale u šumama i na šumskim zemljištima.

Zaštita šuma predstavlja prije svega izuzetno složenu oblast gospodarenja koja zahtijeva konstantno provođenje preventivnih i represivnih mjera ka unapređenju produkcionih potencijala šuma na širokom prostoru, obuhvatajući mnogostruke štetne činioce, abiotske i biotske prirode uz istovremeno sprečavanje ulančavanja primarnih i sekundarnih štetnika u šumi i okolini šume.

11.1 Mjere za održavanje i poboljšanje biodiverziteta i ostalih ekoloških i socijalnih funkcija šuma

Osim planova sječa, uzgoja i zaštite šuma, iskorištavanja šuma, investicionih ulaganja i finansijskog plana, koji su sastavni dio svake šumskogospodarske osnove, članom 32 stav 4, i članom 57 Pravilnika o elementima za izradu šumskogospodarske osnove ("Sl. Novine FBiH", broj 60/02 od 02.12.2002. godine) naglašeno je između ostalog, da se predvide mjere na održanju i očuvanju biodiverziteta i ostalih ekoloških i socijalnih funkcija šuma. U svim planovima ove osnove osvrnuli smo se na mjere za očuvanje biodiverziteta koji respektivno predviđaju zaštitne i druge mjere zabrane sječe ugroženog drveća i grmlja (čl. 36 ZOŠ-a) i korištenja ugroženih biljnih vrsta u planu korištenja sekundarnih šumskih proizvoda (čl. 12 Pravilnika o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda) zaštiti hidropotencijala i šumskog zemljišta prilikom procesa iskorištavanja šuma, pravilnom izboru vrsta drveća, racionalnom planiranju količine i dinamike sječa i adekvatnoj primjeni tehnologije u iskorištavanju šuma.

12. PLAN INVESTICIJA

Za realizaciju planova ŠGO potrebno je obezbijediti finansijska sredstva za biološku obnovu šuma kao i za tehničko opremanje, te ostala ulaganja investicijskog karaktera koja se prema čl. 58 važećeg Pravilnika o elementima ŠGO utvrđuju za šumskogospodarsko područje kao sumar potrebnih ulaganja za realizaciju planova ŠGO i sadržava:

- plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih putova,
- plan izgradnje ostalih objekata potrebnih za gospodarenje šumama,
- plan nabavki mehanizacije i druge opreme investicijskog karaktera,
- plan ostalih investicijskih ulaganja.

Polazeći od postojećeg stanja i potreba za proširenjem objekata i sredstava rada kao i zakonskih propisa za naredno uređajno razdoblje u okviru ovoga plana predviđa se sljedeće:

12.1. Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Od stepena otvorenosti područja, ovisi uspješna realizacija provođenja planova ŠGO, te se za naredno uređajno razdoblje planira izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih puteva. Pored važnosti koju putna mreža ima u gospodarenju šumama tu je i navedena socijalna funkcija, jer

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.
---	---	---

putevi pored otvaranja šuma i šumskih tala povezuju mnoga seoska naselja i uključuju ih u globalnu mrežu prometnica. Dužina novoplaniranih i puteva predviđenih za rekonstrukciju ovisit će od veličine sredstava izdvojenih za biološku obnovu šuma.

Planirane saobraćajnice

Planirana saobraćajnica	Planirana dužina za izgradnju (km)	Odjeli koji se otvaraju izgradnjom saobraćajnice
GJ "Igman" odjel 114	0,76	115,116
GJ "Zujevina" odjeli 50-51-52	2,80	50,51,52,49
GJ "Zujevina" odjeli 49-50-51-52	2,00	49-52
GJ "Mehina Luka" odjel 20 - krak	1,10	21,22
GJ "Mehina Luka" odjel 33,30 prema 31	1,50	30,31,32
GJ "Mehina Luka" odjel 54	0,50	51,54
UKUPNO PLANIRANO	8,66	

Planirana otvorenost šuma ŠGP „Igmansko“ sa planiranim saobraćajnicama na dan 01.01.2024.g

Gospodarska jedinica	Prod.otvorenost m ² /ha					Ukupna otvorenost m ² /ha
	Visoke šume	Visoke degradirane šume	Šumski zasadi	Izdanačke šume	Neproductivno zemljište	
Igman	19,42	0	49,26	16,47	5,13	19,4
Zujevina	11,57	16,6	24,89	20,18	61,44	17,09
Mehina Luka	21,03	23,13	24,8	30,99	67,23	23,72
Lepenica Kreševo-dio	0	0	13,41	18,76	0	17,93
Crna rijeka Fojnička	13,79	0	67,23	0	0	14,4
ŠGP	18,23	21,35	25,27	21,54	54,49	19,77

12.2 Plan izgradnje ostalih objekata

Za naredno uređajno razdoblje planirana su sredstva za rekonstrukciju i održavanje postojećih objekata u iznosu od 344 000 KM iz sredstava biološke obnove šuma.

12.3. Investicijska ulaganja u biološku obnovu šuma

Sredstva za biološku obnovu šuma obezbjeđuje korisnik državnih šuma za radove i opremu utvrđene člankom 15 Zakona o šumama u iznosu koji je predviđen ŠGO, a namjenska sredstva i njihovo korišćenje iz čl. 59 i čl.62 Zakona o šumama Kantona Sarajevo troše se po programu utroška koji na prijedlog Kantonalne uprave donosi Ministar, a Vlada kantona daje saglasnost.

Da bi se obezbijedio kontinuitet gospodarenja šumama, Zakon o šumama član 47. obavezuje gospodarska društva kojima je povjereno gospodarenje ovim nacionalnim resursom da obezbijedi

sredstva i provede aktivnosti na izvršenje slijedećih planova;

- Plana izgradnje šumskih kamionskih putova,
- Plana šumsko-uzgojnih radova,

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.
---	---	---

- Plana korištenja sekundarnih šumskih proizvoda,
- Plana zaštite šuma
- Ostala ulaganja

Prema čl. 49 ZOŠ-a, a u vezi sa čl 60 korisnik državnih šuma dužan je plaćati naknadu u visini od 6 % ostvarenog prihoda od cijene drveta na panju i nedravnih šumskih proizvoda, od kojih se 1 % uplaćuje u budžet Kantona i 5 % na račun općine na čijoj se teritoriji ostvaruje prihod i vode se kao namjenska sredstva navedena pod 6.4. iz kojih se finansira **biološka obnova šuma u obimu većem od predviđenog po ŠGO.**

Rekapitulacija investicija za naredni uređajni period

Planirana investicijska ulaganja	Ukupno za 10 godina	Prosječno godišnje
Izgradnja puteva	2133000,00	213 000,00
Šumsko-uzgojni radovi	6600993,99	660099,00
Zaštita šuma	427500,00	42750,00
Iskorištavanje šuma	1485000,00	148500,00
Priprema proizvodnje	384000,00	38400,00
Građenje i transport	610000,00	61000,00
Ostala ulaganja	344000,00	34400,00
Deminiranje	1000000,00	100000,00
UKUPNO	12984493,99	1298449,40

13. EKONOMSKO-FINANCIJSKA ANALIZA

Ekonomsko finansijska analiza gospodarenja šumama ima za cilj utvrđivanje mogućnosti realizacije planova predviđenih osnovom i iskazivanje finansijskih efekata provođenja osnovne kao cjeline. Svaka ocjena realnosti planova je u potpunosti ovisna od realnosti ekonomsko finansijskog plana, tako da su iskazani pokazatelji zadatih ciljeva osnovne okvir u kome bi se trebali realizatori kretati, ali i obaveza iz koje se ne bi smjelo odstupati u realizaciji.

Analiza sadrži slijedeće elemente:

- Formiranje ukupnog prihoda
- Poslovni rashodi po kategorijama
- Investiciona ulaganja
- Finansiranje
- Bilans poslovanja

13.1. Formiranje ukupnog prihoda

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.
---	---	---

Projekcija ukupnog prihoda je određena na osnovu prosječne jednogodišnje proizvodnje drvnih sortimenata i prodajnih cijena sortimenata po važećem cjenovniku KJP "Sarajevo-šume" d.o.o Sarajevo.

Vrsta prihoda	Iznos KM
Prihod od prodaje šumskih drvnih proizvoda	6907174,00
Ostali prihodi	80000,00
UKUPNO	6987174,00

Iz navedenih pokazatelja je vidljivo da od ukupno planiranog prihoda na prihod od drvnih sortimenata otpada 99,0 % i 1 % na ostale vrste prihoda, što je simbolično, te se u toku narednog uređajnog perioda treba angažovati na povećanju prihoda od nedrvnih (sekundarnih) šumskih proizvoda.

13.2. Troškovi poslovanja

Predviđeni-projektovani troškovi poslovanja realizatora ŠGO su direktno određeni sadržajem planova osnove, ali i mogućnostima i rješenjima u realizaciji tih planova od strane JKP-realizatora osnove. Troškovi poslovanja u 2013.god. pokazuju realne mogućnosti JKP u provođenju prethodnih planova osnove i mogu biti korisni orijentir u planiranju troškova poslovanja za naredni uređajni period.

r.br	Vrsta troškova	Godišnje (KM)	% u sumi
1	bruto plaće radnika	1817644	36,39
2	naknade troškova prijevoza, toplog obroka, regresa	327739	6,56
3	amortizacija stalnih sredstava	316099	6,33
4	troškovi sirovina, materijala, energenata i rez.dijelova	411896	8,25
5	transportne usluge, usluge održavanja	25128	0,5
6	bankarske usluge i troškovi osiguranja	106130	2,13
7	doprinosi, pomoć radnicima	48595	0,97
8	članirane, porezi i takse	22232	0,45
9	PTT usluge, komunalne usluge i registracije	4759	0,1
10	usluge pošumljavanja, njege, pripreme i izrade ŠGP	0	0
11	usluge u šumarstvu: sječa i izvoz	321627	6,44
12	Ostali troškovi	543121	10,87
13	Putni troškovi i troškovi reprezentacije	1710	0,03

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.
--	---	--	---

14	Troškovi direkcije	890748	17,84
15	Naknada za korištenje državnih šuma (čl 49 Zakona o šumama KS) u iznosu od 6% od cijene drva na panju	156803	3,14
UKUPNI TROŠKOVI		4994231	

13.3 Investicijska ulaganja

Planom investicija koji je pripremljen na temelju svih planova ove osnove su predviđene svrhe i sredstva koja će se izdvojiti kao investiciona ulaganja radi stvaranja preduslova za izvršenje planova u gospodarenju šumama ŠGP „Igmansko“ za naredni uređajni period (2014.god.- 2023.god.).

Rekapitulacija planiranih investicijskih ulaganja	Ukupno za 10 godina KM	Prosječno godišnje KM
Izgradnja puteva	2133000	213000
Šumsko uzgojni radovi	6600993,99	660099,4
Zaštita šuma	427500	42750
Iskorištavanje šuma	1485000	148500
Priprema proizvodnje	384000	38400
Građenje i transport	610000	61000
Ostala ulaganja	344000	34400
Deminiranje	1000000	100000
UKUPNO	12984493,99	1298149,4

14. FINANSIRANJA

Finansiranje realizacije planova osnove kao planirana investiciona ulaganja će se obezbijediti iz ostvarenih prihoda, izdvojenih sredstava amortizacije osnovnih sredstava i ostvarene dobiti.

15. BILANS POSLOVANJA

Upotrebom planiranih prihoda i rashoda se može procijeniti očekivani finansijski rezultat.

Ukupni godišnji prihod	6.987.174,00 KM
Ukupni godišnji rashod	6.609.122,00 KM

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Igmansko“ -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2014.- 31.12.2023.
---	---	---

Razlika-Dobit/Gubitak	378.052,00 KM
Porez na dobit (11%)	41.585,70 KM
Čista dobit	336.466,30 KM

Očekivana dobit se može promijeniti što uveliko zavisi od realizatora osnove KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o Sarajevo kao i uslova – poslovnog ambijenta u toku uređajnog perioda (primjene ŠGO). Raspored dobiti će svojom odlukom odrediti KJP „Sarajevo-šume“, a predviđena investiciona ulaganja bi trebala predstavljati prioritet, jer su pretpostavka za ostvarivanje pozitivnih rezultata i realizaciju osnove u potpunosti. Prema navedenom , može se konstatovati da se realizacijom planova osnove mogu očekivati pozitivni finansijski rezultati.

ŠGP „IGMANSKO“
GJ: „Igman“, „Zujevina“, „Mehina Luka“, „Lepenica-Kreševo“-dio, „Crna Rijeka Fojnička“ - dio

